

13/1/1936

24

Diş İçleri Bakanlığına

ANKARA

Fek Sayın Bakan,

Yüce Başbakanlığın buyurultusuyla gelen 20/12/1935 te yasalanış 26104/673 sayılı yasınasa karşılıktır.

Sevyetlerle ilmi münasebetlerin bir eiden idaresi kamıyemusa Kurumumuzca Gyelerimizden Çanakkale Seylavi Ahmet Ce- vat Hare seğılmıştir.

Bunu bildirir, iğten ve derin saygılarımı sunarım,

Fek Sayın Bakan.

TÜRK DİL KURUMU
Genel Sekreteri

clp

9

S.T.

21/1/1936

44

Dış Bakanlığına
Ankara

Pek Sayın Bakan,

13/1/1936 da yazılmış 24 sayılı yazımıza ektir :

Sovyetlerle İlmî münasebetlerin bir elden idaresi komisyonuna Kurumumuzca delege seçilen Ahmet Cevat Emrenin hastalığı hasebiyle yerine Kurum Etimoloji Kolbaşısı Maraş Sayılavı Hasan Reşit Tankut seçilmiş, Başbakanlığa da bildirilmiştir.

İqten ve derin saygılarımı sunarım, Pek Sayın Bakan.

TÜRK DİL KURUMU
Genel Sekreteri

clp

M.S.

24/2/1936

123

Diş Bakanlığı Yüksek Orumuna

ANKARA

Pek Sayın Bakan,

Tallinn'de Tallinn, Riga, Kaunas Elgiliginden aldığımız yasanın karşılığı ile Estonyada bulunduğunu bildirdiği Dil Kurumlarına gönderilen listesi bağlı kitapların adı geçen Elçiliğe gönderilmesini diler, saygılarımı sunarım, Pek Sayın Bakan.

TÜRK DİL KURUMU
Genel Sekreteri

CR

E.S.

D.

L I S T E

- 4 Kurum nisannamesi (Türkçe)
4 " " (Fransızca)
4 SSK Derleme Kılavuzu
4 Gramer Anketi 1 - 2
4 Tarana Dergisi 1 - 2
4 İsmi Mubehma Lügati
4 Şey Kılavuzu 1 - 2
4 (Türk Dili) bülteni 1, 2, 4, 5, 8 ve 9, 10, 11, 12

Dış Bakanlığ: Yüce Oruruna

ANKARA

Pek Sayın Bakan,

Yüce Bakanlığınız mütercimlerinden Bay Abdullah Taymaz Kurumumuzun Terim kolunun Cemiyet İlişkileri bölümünün Etnografya Terimleri takımı başı ve Dil ve Edebiyat istatistikleri bölümünün Üyesi olarak Terim kolunda Stendenberi çalışmakta olduğu gibi ayrıca Tarama Dergisi için yapılan taramalarda ve Yakut lügati taramasında da çalışmış olduğum -kendisinin isteği üzerine- bildirir, bu vesile ile de içten ve derin saygılarımı sunarım, pek Sayın Bakan.

TÜRK DİL KURUMU
Genel Sekreteri

Dış İçleri Bakanlığına

ANKARA

Pek Sayın Bakan,

26/3/1936 da yazılmış 5158/285 sayılı yazınıza karşılıktır :

Profesör Edlinger'e verilecek 650 liranın dövizini alınmış ve para Cumhuriyet Merkez Bankası eliyle Berlin Büyükelçiliği adına gönderilmiştir. Bu iş için Berlin Büyükelçiliğine yazılıp gönderilen 186 sayılı yazımızın iki kopyesi bağlıdır. Birinin Berlin Büyükelçiliğine gönderilmesini ve birinin de dosyanızda saklanmasını ister, içten ve derin saygı ve teşekkürlerimi sunarım, Pek Sayın Bakan,

TÜRK DİL KURUMU
Genel Sekreteri

İlişik : 2

306

11/5/1936

Diş Bakanlığı Yüksek Oranına

ANKARA

Pek Sayın Bakan,

5/5/1936 da yazılan ¹⁹⁷⁹ sayılı buyruktanula kopyesi
418
gönderilen Berlin Büyük Elçiliğinin yazısı okundu. Büyük Elçiliğe
yazılan cevap ile Profesör Malinge'in bundan önce kurye ile gön-
derilmiş olan dört defter el yazısı ilâk olarak sunulmuştur. Bu
defterlerin başka kopyesi olmadığından makbuzla alınıp verilmek
suretiyle en emin yollarla Berlin Büyük Elçiliğine ulaştırılmasını
ve cevabınızın da gönderilmesini diler, içten teşekkürlerle saygı-
larını sunarım, Pek Sayın Bakan.

TÜRK DİL KURUMU
Genel Sekreteri

S.D.

Alman Dil bilginlerinden Profesör August Von Edlinger tarafından Türk Dili ile Indo-Germaine dilleri arasındaki münasebet ve karabete dair yazılmış olan dört ciltten mürekkep gayri matbu eserin Berlin Büyük Elçiliğine gönderilmek üzere Türk Dil Kurumundan teslim edildiğini hatırlamak şüphesizdir.

339

19/5/1936

Diş Bakanlığı Yüce Orununa

ANKARA

Pek Sayın Bakan,

Bugün gazetelerde ilân edildiği üzere, Uçüncü Türk Dili Kurultayı, Ulu Önderimiz Atatürk'ün yüksek himayetleri altında 24 Ağustos 1936 da İstanbulda Dolmabahçe Sarayında açılacaktır. İkinci Türk Dili Kurultayına Delegelerini göndermiş olan Leningrattaki Sovyet İlimler Akademisinin bu Kurultaya da Delege göndereceği ümidinde olduğumuzun ve gönderilecek Delegelerin isimlerinin bildirilmesini ve Kurultayda bir tez irat edeceklerse kopyesinin gönderilmesini ve kendilerinin de 20 Ağustos 1936 da İstanbulda bulunmalarını ve İstanbulda buldukları sırada Kurumun misafiri olmalarını rica ettiğiminizin Akademiye bildirilmesini ve Kurultay çalışma programının bağlı kopyesinin de verilmesini Moskova Büyük Elçiliğimize bildirmek lütüfunda bulunmanızı diler, önceden teşekkürlerle içten ve derin saygılarımı sunarım, pek sayın Bakan.

İlişik : 1 çalışma programı

TÜRK DİL KURUMU
Genel Sekreteri

clq

L.A.

340

19/5/1936

Diş Bakanlığa Yüce Orumuna

ANKARA

Pek Sayın Bakan,

Bugün gazetelerle de ilân edildiği üzere, üçüncü Türk Dili Kurultayı, Ulu Önderimiz Atatürk'ün yüceek himayeleri altında, 24 Ağustos 1936 da İstanbulda Dolmabahçe Sarayında açılacaktır.

Kurultayın çalışma programının -biri Bakanlığınızda kalmak üzere- sekiz kopyesiyle Kurultaya Kurumun davetlisi olarak gelmeleri arzu edilen İngiliz, Fransız, Alman, Avusturya, Macar ve Polonya dil bilgibilimlerinin adlarını gösterir liste ilâk olarak sunulmuştur. Bu davetlilerden gelebilecek elemlerin İstanbula kadar gelip gitme yol masraflarıyla İstanbulda oturma ve yiye içmeleri Kurum tarafından temin edilecektir.

Bu bilgilere çalışma programının birer kopyesi verilmele beraber Ağustosun 20 sinden sonuna kadar İstanbulda bulunmak üzere gelip gideceklerinin istisnası için Londra, Paris, Berlin, Viyana, Peşte ve Varşova elçiliklerinize yazılmasını diler, önceden teşekkürlerle içten ve derin sevgilerini sunarım, Pek Sayın Bakan.

TÜRK DİL KURUMU
Genel Sekreteri

İlişik : 1 liste
1 çalışma programı

M.F.

Üçüncü Türk Dili Kurultayına Davetleri
Dağıtılan Yabancı Dil Bilginleri

- 1.- İngiltereden : Londra Şark Dilleri Okulu Direktörü M. Denissen
Ross
- 2.- Fransadan : M. Hilaire de Berenton)Bu satım adresi elimizde de-
(gildir, Büyük Müşirlik'in tahki-
)kimi dileris.

Paris Şark Dilleri Okulu Profesörlerinden M. Jean Deny
- 3.- Almanyadan : Berlinda Prusya Akademisi Üyelerinden Profesör
Friedrich Giese
- 4.- Avusturyadan : Viyanada Doktor Kaverig
- 5.- İtalyandan : Foggia Akademisi Üyelerinden Profesör Nunoth Gyala
- 6.- Polonyadan : Varşova Üniversitesi Profesörlerinden M. Zayzakovski.

Üçüncü Türk Dili Kurultayı

Çalışma Programı

- 1.- Üçüncü Türk Dili Kurultayı, 24 Ağustos 1936 Pazartesi günü saat 14 te İstanbulda Dolmabahçe Sarayında açılacak ve 28 Ağustos 1936 Cuma günü akşamına kadar sürecektir.
- 2.- Kurultay genel toplantıları, 24, 25, 26, 27, 28 Ağustos 1936 günleri saat 14 ten 18 e kadar sürecektir, sabahları ve akşamları da komisyonlar çalışacaktır.
- 3.- Kurultay genel toplantıları gündeminin ana hatları şunlardır :
 - A. Kurum Başkanının açma nutku
 - B. Kurultay Başkanlık Kurulunun seçilmesi
 - C. Kurum Genel Sekreterliğinin raporu
 - D. Kurultay çalışma komisyonlarının seçilmesi
 - E. Kurultay üyelerinin dil meseleleri üzerine tezleri
 - F. Çalışma komisyonları raporları üzerine müzakere ve karar
 - G. Yeni iki yıllık çalışma programının müzakeresi
 - H. Kurum hesaplarının onanması ve Genel Merkez Kurulunun açıklaması
 - I. Yeni Genel Merkez Kurulunun seçilmesi
 - J. Kapanma nutukları
- 4.- Kurultay Başkanlık Kurulu, bir Başkan, iki Asbaşkan ve dört sekreterden kurulur. Kurum genel sekreteri bu Kurum da üyesidir.
- 5.- Kurultay çalışma komisyonları, 5 - 7 üyeden kurulur. Bunlar çalışmalarında bir başkan, bir raporör ve bir sekreter seçerler. Komisyonlar üçü idari ve dörtü ilmi olarak yedi tane olacaktır.

İdari Komisyonlar : a) Tüzük Komisyonu, b) Ünergeler ve Dilergeler Komisyonu, c) Bütçe Komisyonudur.

İlmî Komisyonlar : a) Güneş - Dil teorisi ve dil karşılaştırmaları Komisyonu, b) Gramer - Sentaks Komisyonu, c) Terimler Komisyonu, d) Filoloji ve Lûgat komisyonudur.

6.- Kurultay Başkanı ile Kurum Başkanı ve Genel Sekreteri her komisyonda bulunabilir ve rey verir.

7.- Kurum tüzüğüne değişimleri Tüzük Komisyonunda, yeni iki yıllık çalışma programıyla üyelerin Ünerge ve dilergeleri Ünergeler ve Dilergeler Komisyonunda, Kurumun geçen iki yıllık hesaplarıyla yeni Bütçesi Bütçe Komisyonunda incelenir.

İlmî komisyonlar, genel toplantıda okunan, yahut doğrudan doğruya kendilerine verilen tezleri incelerler.

8.- Kurultaya verilecek tezlerin yazılı olarak en geç 15 Temmuz 1956 akşamına kadar Kurum Genel Sekreterliğine gönderilmiş olması şarttır.

Bu tezlerin başlıca konuları şunlardır :

- A. Yeni Türk dil teorisi ve Türk dilinin dünya dilleri arasındaki yeri
- B. Türk dilinin prehistorik ve historik tekâmülleri
- C. Dil devriminin amaçları ve dilimizin ihtiyaçları.

9.- Kurultay için gönderilecek tezler, Kurum Genel Merkez Kurulunca incelenerek şu kısımlara ayrılacaktır :

- A. İlmî değeri ve Kurumun ilkölsüne uygunluğu bakımından Kurultay genel toplantısında okunması gerekli görülenler
- B. Komisyonlara verilmesi uygun görülenler
- C. Ceri çevrilenler.

- 10.- Kurultay genel toplantılarında üye olarak bulunup söz söylemek hakkı Kurumun davetlileriyle Kurum üyelerine mahustur.
- 11.- Kurultayda esas, ilmî tezlerin üyelere bildirilmesidir. Bunların incelenmesi Komisyonlarda yapılır. Bununla beraber tezlerin her bir grubunun bitiminde istek edenler o tez grubu üzerine düşüncelerini Kurultaya bildirebilirler. Ancak bu düşüncelerin esaslarını ve buna göre bir önermeleri varsa onun mahiyetini bir dileğe ile Kurultay Başkanlığına bildirmeleri şarttır.
- 12.- Kurultayda söz sırasını tayin etmek, toplantı zamanına sözün uzanması için her sözün süreceği müddeti tahdit etmek, sadetten dışarı olan sözleri kesmek ve müzakereyi yönetmek Kurultay Başkanlığının hakkıdır.